

սոյն Աթանասեան հանգանակը: Ըսոր թարգմանութիւնը ան դարէն առաջ յունականէն եղած պիտ' որ ըլլայ: Ամբողջն ալ կը գտնուի գրչադրաց մէջ. — 4. դաւանութեան մնացած մասը խմբագրողին մօքէն է:

Զեռագրաց մէջ սոյն դաւանութեան ծայրը ազդարարութիւն մը կայ՝ զորն որ Ռիքաւթ ալ ըստ մասին կը յիշատակէ, եւ հաւանականաբար խմբագրողին կը վերաբերի, սա խօսքերով:

“Ըստ է հաւատոյ ուղղափառ դաւանութիւնն՝ զոր պարտ է ամենայն քրիստոնէից յամենայն ժամ՝ ի սրտի եւ ի լեզուի իւրում պահել. զի սրտիւ հաւատալ՝ արդարութիւն գործէ, եւ բերանով խոստովանել՝ զփրկութիւն, ասէ առաքեալն: Սա հիմն. ի վերայ սորա պարտ է շինել զգործս բարիս: Սա է վէմն. ի սմն պարտ է յարիլ եւ հաստատել ի մեզ: Սա ճրագ խաւար կենցաղոյս. զսա ուներով ի ձերին մերում միշտ ի լուսաւորել: Սա է ճանապարհ. եւ սովաւ ընթացուք յաւիտենական ի կեանս ի Քրիստոս Յիսուս ի տէր մեր՝ ընդ որում Հօր միանգամայն եւ սուրբ Հոգւոյն փառք եւ զօհութիւն այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն.”¹

Ստուգիւ՝ այսչափ յարգ տալով սոյն դաւանութեան, վտանգ կար որ ասիկայ մեր հանգանակին, այս ինքն՝ Աիկիական-Աթանասեան հանգանակին որուն վրայ ցայս վայր խօսեցանք, տեղը զրաւէր: Ս'երոյիշեալ Ռիքաւթ ուրիշ բան չ'ընել՝ բացի զիւր առնուլ ինչ որ ականջօրը լսած է 17^{րդ} դարուն Հայերէն, երբ որ կ'ըսէ. “Ըս է ան հանգանակը՝ զոր Հայք իրենց որդւոցը կը սորվեցնեն զպրոցաց մէջ եւ կը գործածեն եկեղեցեաց մէջ՝ ինչպէս մենք Առաքելական հանգանակը: Իրօք. հիմայ ալ չէ թէ միմակ Օխարանին մէջ ի ձեռնադրութեան քահանայի, նաեւ երբեմն ի ձեռնադրութեան սարկաւազի, ինչպէս նաեւ վարդապետութեան աստիճան տալու ատեն իբրեւ հաւատոյ դաւանութիւն կը գործածուի, հապա նաեւ ամէն օր ժամերգութենէն առաջ ամէն եկեղեցեաց մէջ նոյնը կ'ըսուի: Ուստի յայտնի է որ մեր Աիկիական-Աթանասեան հանգանակին գործածութիւնն առնել մը միմակ պատարագին եւ մկրտութեան մնացած էր: Սակայն մեր օրերը հին հանգանակը նորէն իր յարգը վատրկեցաւ. վասն զի հետեւելով ան Քրիստոնէական վարդապետութեանց եւ աղօթապիղքներուն՝ զորոնք իրենց կաթողիկեայ եղբարքը կը գործածեն նաեւ մէկալնոնք միմակ իրենց հին հանգանակը կը սորվեցնեն իրենց տղոցը:

¹ Չեռ. Մանդր. Միխիթ. Վիեն. Թիւ 6:

² Յիշ. գրքին մէջ, էջ 408: